

Dział 2. Składniki wynagrodzeń - brutto (z jednym znakiem po przecinku)

Wyszczególnienie		W tys. zł ^{a)}	
0		1	
Wynagrodzenia osobowe ^{b)}	1	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	, <input type="text"/>
w tym	za pracę w godzinach nadliczbowych	2	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
	osób wykonujących pracę nakładczą	3	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
Wypłaty z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach	4	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	, <input type="text"/>
Dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej	5	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	, <input type="text"/>
Wynagrodzenia z tytułu umowy-zlecenia lub umowy o dzieło (wynagrodzenia bezosobowe)	6	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	, <input type="text"/>
Honoraria	7	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	, <input type="text"/>
Wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne	8	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	, <input type="text"/>

^{a)} Łącznie z wypłatami dla pracowników obcych, tj. niebędących w okresie sprawozdawczym pracownikami jednostki, np. byli pracownicy, oraz dla osób zatrudnionych poza granicami kraju. ^{b)} Łącznie z wynagrodzeniami osób wykonujących pracę nakładczą, bez wynagrodzeń osób (uczniów) zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, bez wypłat z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej.

Dział 2a. Zaległości w wypłacie wynagrodzeń - stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie		Ogółem	
0		1	
Liczba osób ^{a)} , wobec których wystąpiły zaległości w wypłacie wynagrodzeń ogółem ^{b)}	1	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	
Wysokość zaległości w wypłacie wynagrodzeń w tys. zł - ogółem ^{b)} (z jednym znakiem po przecinku)	2	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	, <input type="text"/>

^{a)} Bez przeliczania na pełne etaty ^{b)} Zaległości płacowe to wynagrodzenia, które nie zostały wypłacone w terminie ustalonym zgodnie z art. 85 Kodeksu Pracy. Należy wykazać zaległości płacowe w stosunku do osób z którymi trwa stosunek pracy, jak również w stosunku do pracowników obcych, tj. nie będących pracownikami jednostki sprawozdawczej np. były pracownik lub osoba zatrudniona na umowę zlecenie.

Dział 3. Czas pracy (w tys. godzin z jednym znakiem po przecinku)

Wyszczególnienie		Ogółem		W tym na stanowiskach robotniczych	
0		1		2	
Czas faktycznie przepracowany ogółem	1	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	, <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	, <input type="text"/>
w tym w godzinach nadliczbowych	2	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	, <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	, <input type="text"/>
Czas nieprzepracowany ogółem ^{a)}	3	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	, <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	, <input type="text"/>
w tym opłacony ^{b)}	4	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	, <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	, <input type="text"/>
w tym z powodu:	urlopów wypoczynkowych	5	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	, <input type="text"/>
	chorób ^{b)}	6	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	, <input type="text"/>

^{a)} Bez dni wolnych. ^{b)} Bez godzin opłaconych ze środków ZUS.

Dział 4. Pracujący - stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie		Ogółem	W tym kobiety
0		1	2
Pracujący ogółem	01	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Pracujący, dla których jednostka sprawozdawcza jest głównym miejscem pracy^{a)} (suma wierszy 03+04+05+07+08+09)	02	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Pełnozatrudnieni (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo)	03	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Niepełnozatrudnieni	04	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Właściciele, współwłaściciele ^{b)} łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin	05	<input type="text"/>	<input type="text"/>
w tym właściciele i współwłaściciele ^{b)}	06	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Osoby wykonujące pracę nakładczą	07	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Agenci ^{c)} (bez agentów w administracji samorządu terytorialnego - sołtysów)	08	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Członkowie spółdzielni produkcji rolniczej (RSP)	09	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Z wiersza 02	pracujący w porze nocnej ^{d)}	10	<input type="text"/>
	niepełnosprawni	11	<input type="text"/>
	cudzoziemcy	12	<input type="text"/>
	emeryci i renciści	13	<input type="text"/>

^{a)} Na podstawie oświadczenia pracującego. ^{b)} Z wyłączeniem współników spółek, którzy nie pracują w spółce. ^{c)} Łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz z osobami zatrudnionymi przez agentów. ^{d)} Należy podać liczbę osób, dla których praca nocna wynika z obowiązującego rozkładu czasu pracy w zakładzie, a nie jest świadczona incydentalnie (zastępstwo).

Dział 5. Przyjęcia do pracy i zwolnienia z pracy pracowników pełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy^{a)}

Wyszczególnienie		Ogółem	W tym kobiety
0		1	2
Pełnozatrudnieni (bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo) w dniu 31 XII 2006 r.^{b)}	01	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Przyjęci (pełnozatrudnieni) do pracy w okresie od 1 I do 31 XII roku sprawozdawczego (suma wierszy 03+08+09+10)	02	<input type="text"/>	<input type="text"/>
osoby podejmujące pracę po raz pierwszy	03	<input type="text"/>	<input type="text"/>
z wiersza 03 absolwenci	szkół wyższych	04	<input type="text"/>
	szkół policealnych i średnich zawodowych	05	<input type="text"/>
	liceów ogólnokształcących	06	<input type="text"/>
	szkół zasadniczych	07	<input type="text"/>
osoby, które poprzednio pracowały, a przerwa w pracy nie była dłuższa niż 1 miesiąc	08	<input type="text"/>	<input type="text"/>
osoby, które powróciły z urlopów wychowawczych i bezpłatnych	09	<input type="text"/>	<input type="text"/>
pozostali przyjęci do pracy	10	<input type="text"/>	<input type="text"/>

^{a)} Bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo. ^{b)} Informacje w wierszach 01+02-11 powinny być zgodne z działem 4 wiersz 03 po odliczeniu sezonowych i zatrudnionych dorywczo oraz zatrudnionych w jednostce, którzy w ciągu roku sprawozdawczego zwiększyli wymiar czasu pracy do pełnego etatu.

Wyszczególnienie		Ogółem	W tym kobiety
0		1	2
Zwolnieni (pełnozatrudnieni) z pracy w okresie od 1 I do 31 XII roku sprawozdawczego (suma wierszy 12+13+14+15+16+17+18)	11	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
w drodze wypowiedzenia przez pracodawcę	12	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
w drodze wypowiedzenia przez pracownika	13	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
z powodu niezdolności do pracy i rehabilitacji	14	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
przeniesieni na emeryturę	15	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
zmarli	16	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
osoby, które otrzymały urlopy wychowawcze i bezpłatne	17	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
z innych przyczyn	18	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>

Dział 6. Nowo utworzone i zlikwidowane miejsca pracy

Wyszczególnienie		Ogółem
0		1
Liczba nowo utworzonych miejsc pracy w 2007 r.	1	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
Liczba zlikwidowanych miejsc pracy w roku 2007	2	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
Liczba wolnych miejsc pracy - stan w dniu 31 XII 2007 r.	3	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>

Dział 7. Pracujący w miastach i gminach w głównym miejscu pracy (łącznie z zatrudnionymi za granicą)^{a)} Stan w dniu 31 XII

Nazwy miast ^{b)} , gmin i województw	1-mia- sto 2-wieś ^{e)}	Symbol ^{c)}		Ogółem	W tym kobiety
		terytorialny	rodzaju działal- ności		
Opis rodzaju działalności ^{d)}				1	2
0					
Ogółem (dział 4 wiersz 02)	01			<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
	02	<input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
	03	<input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
	04	<input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
	05	<input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
	06	<input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
	07	<input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
	08	<input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>

^{a)} Pracujących za granicą należy zaliczyć zgodnie z lokalizacją jednostki sprawozdawczej. ^{b)} Wymienić (po "Ogółem") nazwy miast (dzielnic, delegatur), gmin i województw. W przypadku gmin miejsko-wiejskich, podać w odrębnych wierszach pracujących w mieście i pracujących na wsi. ^{c)} Wypełnia Urząd Statystyczny. ^{d)} Jeżeli w tej samej miejscowości występują jednostki prowadzące różne rodzaje działalności, należy je wpisać oddzielnie. ^{e)} Wpisać właściwy symbol (1 lub 2).

Obowiązek przekazywania danych statystycznych wynika z art. 30 pkt 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. Nr 88, poz. 439, z późn. zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 września 2006 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2007 (Dz. U. Nr 170, poz. 1219, z późn. zm.).

Uwaga: W e-mailu każdy znak powinien zostać wpisany w odrębną kratkę.

Przykład wypełniania e-maila:

Z	E	N	O	N	.	K	O	W	A	L	S	K	I	@	X	X	X	.	Y	Y	Y	.	P	L													
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

OBJAŚNIENIA DO FORMULARZA Z- 06

UWAGA!

Ze względu na przystosowanie formularza Z-06 do techniki automatycznego odczytu danych Główny Urząd Statystyczny uprzejmie prosi sporządzających sprawozdanie o przestrzeganie następujących zasad:

- **wypełnianie sprawozdań bardzo starannie i czytelnie, tylko długopisem koloru czarnego,**
- **niestosowanie żadnych skreśleń, a w przypadku pomyłki, dokładne usunięcie błędnego zapisu korektorem i wpisanie w tym miejscu wartości poprawnej,**
- **wpisywanie liczb od pierwszej kratki z lewej strony (sposób ten eliminuje konieczność ustalania kratki, od której należałoby rozpocząć wpisywanie liczb o różnej ilości cyfr, w sytuacji, gdyby koniec liczby przypadł na ostatnią kratkę),**
- **wpisywanie w jednej kratce tylko jednej cyfry, która w całości musi znaleźć się w obrębie białego pola kratki (pola odczytu),**
- **dla wpisywania liczb z jednym znakiem po przecinku (dot. działów 1, 2 i 3), przecinek został wydrukowany przed ostatnią kratką i tak np. liczba 28317,6 powinna być wpisana w następujący sposób:**

2	8	3	1	7					,	6
---	---	---	---	---	--	--	--	--	---	---

- **w przypadku gdy liczba w dziale 1, rubr. 2 i w działach 2 i 3 jest liczbą całkowitą, po przecinku nie należy wpisywać cyfry 0 i tak np. liczba 97762 powinna zostać zapisana w następujący sposób:**

9	7	7	6	2					,	
---	---	---	---	---	--	--	--	--	---	--

- **pozostawianie pustych, niewypełnionych kratek w sytuacji, gdy na wpisanie liczby potrzeba mniej kratek, niż przewidziano do wypełnienia (patrz powyższy przykład),**
- **pozostawianie wszystkich pustych kratek w przypadku braku informacji liczbowej,**
- **szczególne dbanie o to, aby formularz w czasie wypełniania nie ulegał zabrudzeniom bądź uszkodzeniom (np. naderwaniu lub oderwaniu fragmentu formularza),**
- **niedokonywanie dodatkowych zapisów, notatek na marginesach, szczególnie w rogach formularza,**
- **przesyłanie do urzędów statystycznych oryginałów sprawozdań, a nie ich kopii, i jeśli to możliwe, w formie niezłożonej, ze względu na automatyczne pobieranie formularzy do odczytu.**

* * *

1/ Jednostki sprawozdawcze w części tytułowo-adresowej w poz. „Symbol rodzaju działalności podstawowej wg PKD” wpisują symbol wynikający z nadanego im statystycznego numeru identyfikacyjnego REGON.

2/ Jednostki sprawozdawcze prowadzące scentralizowaną ewidencję finansowo-księgową (dotyczy to głównie jednostek budżetowych, jak zespoły ekonomiczno-administracyjne szkół, ośrodki szkoleniowo-wychowawcze, zakłady opieki zdrowotnej, zespoły jednostek budżetowych, urzędy miast i gmin oraz jednostek naukowych) sporządzają odrębne sprawozdania dla każdej grupy PKD.

3/ Jednostki lokalne Telekomunikacji Polskiej S.A., przedsiębiorstwa użyteczności publicznej „Poczta Polska”, Agencji Nieruchomości Rolnych, a także jednostki lokalne podmiotów prowadzących działalność w zakresie pośrednictwa finansowego, obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i powszechnych ubezpieczeń zdrowotnych (klasa 75.30), edukacji (grupy 80.1, 80.2 i 80.4) oraz ochrony zdrowia i pomocy społecznej (grupa 85.3) - przesyłają sprawozdania do US zgodnie z siedzibą jednostki sprawozdawczej.

4/ Zespoły Szkół sporządzają sprawozdanie za: „Zespół” oraz szkoły podległe Zespołowi w odpowiednim PKD . W Zespole wykazuje się zatrudnionych pracowników administracji i obsługi, w szkołach - nauczycieli.

Dział 1. Zatrudnienie i wynagrodzenia

W rubr. 1 wykazuje się przeciętną liczbę zatrudnionych, **po przeliczeniu osób niepełnozatrudnionych na pełne etaty, tj.:**

1/ osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru lub mianowania, w tym również:

- osoby zatrudnione przy pracach interwencyjnych i robotach publicznych, finansowanych z Funduszu Pracy,
- osoby młodociane pracujące na podstawie umowy o pracę, a nie w celu przygotowania zawodowego,
- osoby przebywające za granicą na podstawie delegacji służbowej;

2/ osoby pracujące w zakładach pracy w formie zorganizowanych grup roboczych, tj. uczestników OHP (z wyjątkiem odbywających naukę zawodu), żołnierzy, skazanych, junaków obrony cywilnej, junaków straży prze-

mysłowej i pożarnej, osoby odbywające w zakładach pracy zastępczą służbę poborowych.

Do zatrudnionych **zalicza się** także osoby pracujące w górnictwie w okresie początkowych 28 dni pracy.

W zatrudnieniu należy **uwzględnić** cudzoziemców wykonujących pracę w Polsce zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001, z późn. zm.).

Przeciętne zatrudnienie należy obliczać jako sumę przeciętnego zatrudnienia w poszczególnych miesiącach podzieloną przez 12 (bez względu na to, czy zakład funkcjonował przez cały rok, czy nie). Metodę obliczania przeciętnego zatrudnienia w miesiącu należy dostosować do sytuacji kadrowej w jednostce. W przypadku dużej płynności kadr lub natężenia zjawiska udzielania urlopów bezpłatnych należy stosować **metodę średniej arytmetycznej** ze stanów dziennych w miesiącu. Osób przebywających na urloпах bezpłatnych nie należy liczyć do stanów dziennych w czasie trwania tych urlopów. Przy stabilnej sytuacji kadrowej przeciętne zatrudnienie w miesiącu można obliczyć **metodą uproszczoną**, tj. na podstawie sumy dwóch stanów dziennych (w pierwszym i ostatnim dniu miesiąca) podzielonej przez dwa, lub **metodą średniej chronologicznej**, obliczanej na podstawie sumy połowy stanu dziennego w pierwszym i ostatnim dniu miesiąca oraz stanu zatrudnienia w 15. dniu miesiąca podzielonej przez dwa. Przy zastosowaniu tych metod nie należy ujmować osób, które korzystały z urlopów bezpłatnych w wymiarze powyżej 14 dni.

Przeliczenia osób niepełnozatrudnionych na pełne etaty dokonuje się według liczby godzin pracy ustalonych w umowie o pracę w stosunku do obowiązującej normy.

W rubr. 1 wierszu 1 należy podać przeciętne zatrudnienie ogółem **bez** osób (uczniów) zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, osób wykonujących pracę nakładczą, agentów oraz zatrudnionych poza granicami kraju.

W rubr. 2, wykorzystując szczegółowy „Zakres składników wynagrodzeń w gospodarce narodowej obowiązujący od 1 stycznia 2000 r.” (zaktualizowany w 2003 r. i 2005 r.) będący załącznikiem do objaśnień do sprawozdawczości z zatrudnienia i wynagrodzeń, podaje się wynagrodzenia osobowe brutto niezależnie od źródeł finansowania wypłat, tj. zarówno ze środków własnych, jak i refundowanych, np. z Funduszu Pracy, Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, łącznie z wypłatami z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowymi wynagrodzeniami rocznymi dla pracowników jednostek sfery budżetowej.

W wierszu 1 rubr. 2 należy wykazać również honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników wynikające z umowy o pracę. **Uwzględnia się** również tę część wynagrodzeń, jaką zatrudnieni otrzymują w walutach obcych, przeliczoną na złote według obowiązującego kursu kupna waluty przez NBP w dniu wypłaty.

Do wynagrodzeń wykazanych za dany okres sprawozdawczy **wlicza się** należności za prace wykonane lub zakończone w tym okresie oraz za prace wykonane w ubiegłych okresach, rozliczone do terminu zamykającego dany okres sprawozdawczy. **Za termin zamykający okres sprawozdawczy uważa się obowiązujący termin sporządzenia sprawozdania na formularzu Z-06.** Należności nierozliczone do terminu zamykającego okres

sprawozdawczy wlicza się do wynagrodzeń tego okresu, w którym dokument płatniczy przekazano do wypłaty (należności za dany rok sprawozdawczy, rozliczone po 18 stycznia następnego roku, wlicza się do wynagrodzeń za następny rok sprawozdawczy).

Dane dotyczące wynagrodzeń **podaje się** w ujęciu brutto, **bez** potrąceń obligatoryjnych składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i chorobowe opłacanych przez ubezpieczonych oraz zaliczek z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych.

W wierszu 4 rubr. 2 należy wykazać tylko wynagrodzenia wypłacone w złotych, bez uwzględniania wynagrodzeń wypłacanych w walutach obcych pracownikom zatrudnionym poza granicami kraju na rzecz jednostki sprawozdawczej.

W wierszu 6 podaje się wysokość obliczonych i pobranych zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych przed odliczeniem składki na powszechne ubezpieczenia zdrowotne.

Dział 2. Składniki wynagrodzeń - brutto

W wierszu 2 należy podać, wyodrębnione z wiersza 1, wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych zatrudnionych ogółem, które obejmują:

1/ wynagrodzenia wynikające z podstawowych zasad wynagradzania (stawek godzinowych, miesięcznych, akordowych, prowizyjnych) łącznie z dopłatami, dodatkami i innymi wypłatami z tytułu pracy przewidzianymi w układach zbiorowych pracy lub innych przepisach o wynagrodzeniach:

- za pracę przekraczającą dobową i tygodniową normę czasu pracy oraz za nadliczbową pracę w niedziele i ustawowe dni świąteczne wolne od pracy,
- za pracę w dodatkowych dniach wolnych od pracy,
- za dyżury zakładowe, pracę w pomocy doraźnej, godziny nadliczbowe i ponadwymiarowe - w odniesieniu do Sekcji N: Ochrona zdrowia i pomoc społeczna;

2/ zryczałtowane wynagrodzenia za wykonywanie czynności wchodzących w zakres obowiązków objętych umową o pracę w czasie przekraczającym obowiązującą normę czasu pracy.

Do wynagrodzeń za godziny nadliczbowe **nie należy zaliczać** wynagrodzeń wypłaconych pracownikom na podstawie odrębnej umowy o pracę, tj. dodatkowego zatrudnienia w niepełnym wymiarze czasu pracy.

W wierszu 4 nie należy wykazywać wypłat dla pracowników z funduszu nagród, tworzonego z osobowego funduszu płac - wypłaty te należy ująć w wierszu 1.

W wierszu 5 należy wykazać dodatkowe wynagrodzenia roczne **wyłącznie dla pracowników jednostek sfery budżetowej.**

Dział 3. Czas pracy

W rubryce 1 należy podać czas pracy zatrudnionych ogółem wykazanych w dziale 1, wiersz 1, rubr. 1.

W rubryce 2 należy podać czas pracy zatrudnionych na stanowiskach robotniczych wykazanych w dziale 1, wiersz 2, rubr. 1.

W wierszu 1 należy podać czas pracy faktycznie przepracowany tj. sumę godzin przepracowanych (w godzinach

normalnych i nadliczbowych). Czas przepracowany w **godzinach normalnych** jest to czas przepracowany w obowiązującym daną grupę pracowników wymiarze czasu pracy.

W wierszu 2, czas przepracowany w **godzinach nadliczbowych** jest to czas przepracowany ponad obowiązujące pracownika normy czasu pracy. Dla potrzeb badania, godziny dyżurów zakładowych i godziny pracy w pomocy doraźnej pracowników służby zdrowia oraz godziny ponadwymiarowe nauczycieli należy potraktować jako godziny nadliczbowe.

W wierszu 3 należy wykazać tę część normatywnego czasu pracy, w ciągu którego zatrudniony był nieobecny w pracy lub nie przystąpił do niej, bez względu na powód (np. zwolnienia lekarskie, urlopy wypoczynkowe, urlopy macierzyńskie i profilaktyczne, urlopy zdrowotne nauczycieli oraz bezpłatne).

W wierszu 4 należy podać czas nieprzepracowany, ale opłacony ze środków zakładu pracy (z wyłączeniem czasu opłaconego ze środków ZUS), m.in. urlopy wypoczynkowe i urlopy zdrowotne nauczycieli.

W wierszu 5 jako urlop wypoczynkowy należy traktować - zgodnie z Kartą Nauczyciela - okres ferii zimowych i letnich.

Dla celów sprawozdawczych należy przyjąć, iż miesięczny wymiar czasu pracy (czas nominalny) nauczyciela akademickiego wynosi 156 godzin, co daje tygodniowo ok. 36 godzin.

Przykład wyliczenia czasu pracy faktycznie przepracowanego dla 1 pracownika:

Obliczenie rocznej normy czasu pracy

Dzienna norma czasu pracy = 8 godzin,

Tygodniowa norma czasu pracy = 8 h x 5 dni = 40 h

Roczna norma czasu pracy = (40 h x 52 tygodnie) **plus** (8 h x ilość dni ponad 52 tygodnie w danym roku) **minus** (8 h x ilość dni świąt przypadających w inne dni niż niedziela).

Obliczenie czasu pracy faktycznie przepracowanego ogółem

Roczna norma czasu pracy **minus** liczba godzin nieprzepracowanych z powodu chorób, urlopów wypoczynkowych, innych nieobecności (równa się czas przepracowany w godzinach normalnych) **plus** liczba godzin nadliczbowych.

Dział 4. Pracujący - stan w dniu 31 XII

W wierszu 01 należy podać wszystkich pracujących w jednostce, bez względu na to, czy osoby te pracują w innych jednostkach sprawozdawczych (bez osób pracujących na umowę-zlecenie i bez osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego).

W wierszu 02 wykazuje się pracujących w dniu 31 XII, dla których jednostka sprawozdawcza jest **głównym** miejscem pracy, tj.:

1) **osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy** (tj. umowy o pracę, powołania, wyboru lub mianowania) łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo;

2) **pracodawców i pracujących na własny rachunek:**

a) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin) jednostek prowadzących działalność gospodarczą (z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce);

b) osoby pracujące na własny rachunek;

3) **agentów** pracujących na podstawie umów agencyjnych i umów na warunkach zlecenia (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);

4) osoby wykonujące **pracę nakładczą**;

5) **członków spółdzielni produkcji rolniczej**, tj. członków RSP oraz powstałych na ich bazie spółdzielni o innym profilu produkcyjnym, w odniesieniu do których funkcjonuje prawo spółdzielcze, a także członków spółdzielni kółek rolniczych.

W wierszu 02 nie powinni być ujmowani księża pracujący w szkole czy innej placówce oświatowej, ponieważ liczeni są z innego źródła. Powinni być natomiast ujęci w wierszu 01.

Do pracujących zalicza się osoby wykonujące pracę w Polsce, a także za granicą na rzecz jednostek, w których zostały zatrudnione, niezależnie od czasu trwania tego zatrudnienia (np. przy realizacji usług eksportowych, jako pracownicy polskich przedstawicielstw dyplomatycznych, urzędów centralnych, polskich przedstawicielstw przy ONZ oraz innych misji, a także osoby skierowane za granicę w celach szkoleniowych i badawczych).

Do pracujących zalicza się również nauczycieli przebywających na urlopach zdrowotnych lub „będących czasowo w stanie nieczynnym” oraz skazanych (więźniów) pracujących na podstawie zbiorowych umów o pracę.

Nie należy natomiast **zaliczać do pracujących** osób skreślonych czasowo z ewidencji, z którymi nie rozwiązano umowy o pracę, tj. między innymi:

- osób korzystających z urlopów bezpłatnych w wymiarze powyżej 3 miesięcy (nieprzerwanie),
- osób korzystających z urlopów wychowawczych w wymiarze powyżej 3 m-cy (nieprzerwanie),
- osób odbywających zasadniczą służbę wojskową (nie chodzi tu o poborowych odbywających w zakładzie pracy zastępczą służbę wojskową),
- osób przebywających na świadczeniach rehabilitacyjnych z wyjątkiem kobiet w ciąży,
- osób pracujących na umowę-zlecenie lub umowę o dzieło,
- osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego.

Za pracowników pełnozatrudnionych:

- wiersz 03 - należy uważać osoby, które pracują w pełnym wymiarze godzin pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy.

Za pracowników sezonowych należy uważać tych pracowników, z którymi zawarto umowę o pracę na okres z góry określony, przyjętych do sezonowych prac rolnych, sezonowych prac w przemyśle (np. w cukrowniach), w gospodarce komunalnej i mieszkaniowej, w placówkach wypoczynku dzieci i młodzieży itp.

Zatrudnieni dorywczo są to pracownicy zatrudnieni w pełnym wymiarze czasu pracy na stosunkowo krótki okres, w zasadzie nie dłużej niż 1 miesiąc, do wykonywania określonych prac pomocniczych, opłacani z wynagrodzeń osobowych.

Niepełnozatrudnieni (wiersz 04) są to pracownicy, którzy, zgodnie z umową o pracę, pracują stale w niepełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy.

Właściciele i współwłaściciele (wiersz 05) - to osoby wykonujące pracę na własny rachunek, tj. prowadzące działalność gospodarczą. W wierszu tym uwzględnić należy również członków rodziny pomagających w prowadzeniu rodzinnej działalności.

W wierszu 07 należy wykazać osoby, z którymi zawarto umowy o **pracę nakładczą**, niezależnie od tego, czy podjęły one pracę w okresie sprawozdawczym, czy nie podjęły z powodu: zwolnienia lekarskiego, urlopu wypoczynkowego, urlopu macierzyńskiego, przejściowego braku surowca, sezonowych prac polowych lub innych uzasadnionych przyczyn.

Agenci (wiersz 08) - to osoby, z którymi jednostka sprawozdawcza zawarła umowę agencyjną, umowę na warunkach zlecenia o prowadzeniu placówek handlowych, usługowych lub o wykonywaniu zleconych czynności, oraz pomagający członkowie ich rodzin i osoby zatrudnione przez agentów.

Do agentów nie zalicza się osób, które prowadzą własną działalność gospodarczą.

W wierszu 09 wykazują swoich członków rolnicze spółdzielnie produkcyjne oraz powstałe na ich bazie spółdzielnie o innym profilu produkcyjnym, w odniesieniu do których funkcjonuje prawo spółdzielcze, a także spółdzielnie kółek rolniczych.

W wierszu 10 jednostka wykazuje pracowników zgodnie z ewidencją, tj. niezależnie od nieobecności w pracy w danym dniu (z powodu np. urlopu, zwolnienia lekarskiego, delegacji służbowej). Należy tu podać liczbę osób, dla których praca nocna wynika z obowiązującego rozkładu czasu pracy w zakładzie, a nie jest świadczona incydentalnie (zastępstwo).

W wierszu 11 należy wykazać osoby, w stosunku do których orzeczono niepełnosprawność na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776, z późn. zm.).

W wierszu 12 należy wykazać cudzoziemców wykonujących pracę w Polsce, tj. zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001, z późn. zm.).

W wierszu 13 należy wykazać osoby, które będąc pracownikami jednocześnie pobierają świadczenia emerytalne lub rentowe.

Dział 5. Przyjęcia do pracy i zwolnienia z pracy pracowników pełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy

W danych dotyczących ruchu zatrudnionych nie należy ujmować tzw. ruchu wewnętrznego pracowników. Przyjęcia (zwolnienia) do pracy dotyczą wszystkich pracowników pełnozatrudnionych **bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo**, z którymi w okresie sprawozdawczym zostały zawarte (rozwiązane) umowy o pracę.

W wierszu 03 uwzględnione powinny być wszystkie osoby, dla których praca w jednostce sprawozdawczej jest **pierwszą pracą zawodową**.

Za absolwentów podejmujących pracę po raz pierwszy (**wiersze od 04 do 07**) uznać należy osoby, które uzyskały świadectwo ukończenia szkoły: wyższej, policealnej, średniej (zawodowej i ogólnokształcącej) oraz zasad-

niczej, a praca w jednostce sprawozdawczej jest ich pierwszą pracą zawodową podjętą w okresie 12 miesięcy od ukończenia nauki, a także te osoby, które po ukończeniu w jednostce sprawozdawczej nauki zawodu otrzymały zaświadczenie o odbytej nauce.

W wierszu 08 należy wykazać te osoby spośród przyjętych do pracy, które **pracowały uprzednio**, a przerwa w pracy nie była dłuższa niż 1 miesiąc.

W wierszu 09 należy wykazać pracowników jednostki sprawozdawczej, którzy w okresie od 1 I do 31 XII powrócili do pracy w związku z zakończeniem urlopu wychowawczego bądź urlopu bezpłatnego.

W wierszu 12 jednostka **wykazuje wszystkie osoby, z którymi w ciągu roku rozwiązana została umowa o pracę** w drodze wypowiedzenia przez zakład pracy, tj. łącznie np. ze zwolnieniami grupowymi. Należy tutaj uwzględnić również przypadki zwolnienia przez zakład pracy bez wypowiedzenia, np. z winy pracownika.

W wierszu 13 jednostka sprawozdawcza zobowiązana jest wykazać **byłych pracowników**, którzy w okresie od 1 I do 31 XII sami wypowiedzieli umowę o pracę. Nie należy ujmować tutaj osób wykazanych w wierszach od 14 do 18.

W wierszu 17 wykazane zostają osoby, które uzyskały zgodę na urlop wychowawczy bądź bezpłatny w wymiarze dłuższym niż 3 m-ce.

W wierszu 18 należy wykazać pozostałe osoby zwolnione z innych przyczyn niż wykazane wcześniej, np. w wyniku porozumienia stron.

Dział 6. Nowo utworzone i zlikwidowane miejsca pracy

Nowo utworzone miejsca pracy (**wiersz 1**) to wolne miejsca powstałe w wyniku innych zmian niż ruch zatrudnionych, tj. m.in. w wyniku zmian organizacyjnych w jednostce sprawozdawczej (np. rozszerzenie działalności, zmiana profilu działalności). W jednostkach nowo powstałych wszystkie miejsca pracy będą jednocześnie miejscami nowo utworzonymi.

Za wolne miejsca pracy (**wiersz 3**) należy uznać miejsca powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie 3 warunki:

- 1) miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nieobsadzone,
- 2) pracodawca czyni starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy,
- 3) w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

Dział 7. Pracujący w miastach i gminach w głównym miejscu pracy (łącznie z zatrudnionymi za granicą) - stan w dniu 31 XII

Dane w wierszu „Ogółem” powinny być zgodne z danymi w dziale 4, wiersz 02.

W dziale 7 należy wykazać osoby pracujące w poszczególnych miastach (dzielnicach, delegaturach) oraz gminach niezależnie od tego, w jakim województwie zlokalizowany jest pracodawca (jednostka zatrudniająca).

Należy również w przypadku prowadzenia różnorodnej działalności podzielić ją według poszczególnych jej rodzajów, np. na związaną z wytwarzaniem wyrobów, świadczeniem usług budowlanych, transportowych, handlowych i innych.